

Een themanummer over 50 jaar Drentsche Aa

In 2015 wordt gevierd dat vijftig jaar geleden het Gedachtenplan Stroomdallandschap Drentsche Aa werd gelanceerd. Dit heuglijke feit vormt de aanleiding voor dit themanummer. Wat is er sindsdien in het Stroomdallandschap Drentsche Aa bereikt en welke kansen en bedreigingen zijn er voor de toekomst?

De Drentsche Aa is bijzonder door de grootte van het gebied (5000 ha natuur, het afwateringsgebied is veel groter), de samenhang tussen plateau en beekdalen en tussen oorspronggebieden, bovenlopen, middenlopen en benedenloop. De natuurgebieden zijn er relatief weinig versnipperd en de waterhuishouding is nog redelijk intact. In het gebied zijn veel gradiënten van droog naar nat en daardoor is er een enorme rijkdom aan plant- en diersoorten. Door al deze kenmerken is het beekdal van de Drentsche Aa van internationale betekenis. Het denken over het beheer van het gebied maakte een ontwikkeling door van kleinschalig op perceelsniveau naar beheer op landschapsniveau met zowel behoud en herstel van natuur als ook het cultuurhistorisch waardevolle landschap als belangrijke pijlers. Zo is in de afgelopen vijftig jaar met grote inzet van veel partijen een in allerlei opzichten uniek cultuur- en natuurlandschap behouden en verder ontwikkeld.

Hoe was de voorgeschiedenis, welke problemen waren er in het beheer en welke oplossingen koos men daarvoor? Hoe ging men om met veranderende inzichten op het gebied van natuurbehoud en natuurontwikkeling? Wat werd er ondernomen om het cultuurhistorische landschap in stand te houden?

Gedurende de afgelopen 50 jaar is er door universiteiten en instituten veel onderzoek gedaan in het gebied, zowel naar de natuurlijke eigenschappen, de historisch-geografische ontwikkeling door de eeuwen heen, als naar de effecten van het gevoerde beheer en beleid. Dit themanummer geeft een selectie van alle verworven kennis met de bedoeling een breed beeld te schetsen, zonder volledigheid na te streven.

Dankzij subsidie van Staatsbosbeheer, de provincie Drenthe, de gemeente Aa en Hunze en het Waterschap Hunze en Aa's is het mogelijk een dubbeldik themanummer uit te brengen. De themaredactie bestond uit Jan Bakker (RUG), Joop Smittenberg (ex-Provincie Drenthe), Uko Vegter (Het Drentse Landschap), Piet Schipper (SBB/DLN), Jos Hooijmeijer (RUG/DLN), Isa Schimmel (DLN).

De redactie